

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 30 września 2024 r.

Pozycja 214

POSTANOWIENIE

z dnia 7 maja 2024 r.

Sygn. akt Ts 163/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej E.J. o zbadanie zgodności:

art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.), „w brzmieniu obowiązującym od dnia 16 maja 2020 r.”, z art. 45 ust. 1 i 2 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 1 sierpnia 2022 r. (data nadania) E.J. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującej sprawy.

Sąd Rejonowy w S. I Wydział Cywilny, postanowieniem z 23 marca 2021 r. (sygn. akt [...]), rozpoznawszy wniosek gminy S., dokonał rozgraniczenia nieruchomości, tj. działek będących własnością wnioskodawcy i skarżącej. Apelacja skarżącej została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w B. II Wydział Cywilny Odwoławczy z 20 kwietnia 2022 r. (sygn. akt [...]).

Prezes Trybunału Konstytucyjnego, zarządzeniem z 16 września 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 10 października 2022 r.), wezwał skarżącą do poinformowania, czy od wskazanego w skardze ostatecznego orzeczenia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia. Skarżąca została także wezwana do doręczenia odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem postanowienia Sądu Rejonowego w S. z 23 marca 2021 r. (sygn. akt [...]). W piśmie procesowym złożonym 11 października 2022 r. (data nadania) skarżąca oświadczyła, że od postanowienia Sądu Okręgowego w B. II Wydział Cywilny Odwoławczy z 20 kwietnia 2022 r. (sygn. akt [...]) wniosła skargę kasacyjną. Do pisma dołączy-

ła poświadczoną przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem kopię orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z 23 marca 2021 r.

Istotą zarzutu sformułowanego w skardze jest naruszenie wynikającej z art. 45 Konstytucji zasady sprawiedliwości proceduralnej (prawa do rzetelnego rozpoznania sprawy). Skarżąca zarzuciła, że zakwestionowany przez nią przepis upoważnił przewodniczącego do uznaniowego zarządzenia przeprowadzenia merytorycznego rozpoznania jej apelacji i wydania orzeczenia co do istoty na posiedzeniu niejawnym. Zdaniem skarżącej statuowane w zakwestionowanym przepisie wyłączenie czynnego udziału strony w postępowaniu apelacyjnym nie znajduje uzasadnienia w przesłankach wyłączających jawność postępowania (art. 45 ust. 2 zdanie pierwsze Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

2. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej może być ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. W związku z tym art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK zobowiązuje skarżącego do określenia przedmiotu skargi, tj. do wskazania przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego wydano w jego sprawie orzeczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji i w stosunku do którego domaga się stwierdzenia niezgodności z ustawą zasadniczą. Zakwestionowany przepis musi więc być podstawą ostatecznego orzeczenia, a jego normatywna treść źródłem naruszenia wolności lub praw występującego ze skargą konstytucyjną.

2.1. Skarżąca zakwestionowała art. 15 zys¹ ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.; dalej: ustawa o Covid), w brzmieniu obowiązującym od dnia 16 maja 2020 r. Treść zakwestionowanego przepisu jest następująca: „W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej »Kodeksem postępowania cywilnego«: 2) przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, zaś przeprowadzenie wymaganych przez ustawę rozprawy lub posiedzenia jawnego mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w nich uczestniczących i nie można przeprowadzić ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, a żadna ze stron nie sprzeciwiła się przeprowadzeniu posiedzenia niejawnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia ich o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne; w przesyłanym zawiadomieniu należy pouczyć stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej o prawie i terminie do złożenia sprzeciwu”.

2.2. Trybunał zwraca uwagę na to, że zakwestionowany w skardze przepis został zmieniony przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1090). Ustawa weszła w życie 3 lipca 2021 r. Sąd Okręgowy w B. rozpoznał natomiast apelację skarżącej na posiedzeniu niejawnym 20 kwietnia 2022 r. Zaskarżony przez skarżącą przepis, w brzmieniu wskazanym w skardze, nie był więc podstawą orzeczenia Sądu Okręgowego.

Wniesiona skarga nie spełnia zatem podstawowego wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Powyższa okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania dalszego biegu rozpatrywanej skardze konstytucyjnej.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącej przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.